

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 56.137 van 8 november 1995
in de zaak A. 61.957/IV-14.974.**

In zake : Marcel VAN HOOLANDT,
die woonplaats kiest bij
Advocaat L. SILANCE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Delleurlaan 29

tegen :

de POST.

D E R A A D V A N S T A T E , I V e K A M E R ,

Gezien het op 20 januari 1995 ingediende verzoekschrift waarbij Marcel VAN HOOLANDT de vernietiging vordert van de beslissing genomen door de bestuurder-directeur van de algemene directie personeel van de Post op 9 december 1994, waardoor hij wordt afgezet uit zijn ambt van eerstaanwezend postman met ingang van 9 december 1994;

Gelet op het arrest nr. 53.013 van 19 april 1995 waarbij de schorsing wordt bevolen van de tenuitvoerlegging van bovengenoemde beslissing;

Gezien de "memorie" van verzoeker;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 4 september 1995 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 oktober 1995;

Gehoord het verslag van Staatsraad M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat L. SILANCE, die verschijnt voor verzoeker, en van Inspecteur S. DE MEUTER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur M. LEFEVER;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat :

1.1. Een onderzoek dat in de loop van de maand juni 1994 ingevolge een klacht wordt verricht door de postmeester van Brussel 17 brengt aan het licht dat verzoeker, die als postbode verbonden is aan dit kantoor, bepaalde onregelmatigheden heeft begaan bij de uitbetaling van pensioenassignaties aan ene mevrouw G. CHIMENE.

Het onderzoek spitst zich toe op de assignaties betreffende de pensioenbedragen voor de maanden maart, april en mei 1994. Verzoeker geeft toe dat hij de assignatie voor de maand maart zelf ondertekende door nabootsing van de handtekening van mevrouw CHIMENE, naar hij verklaart omdat zij zelf niet in staat was om te ondertekenen.

De assignaties betreffende de pensioenen van de maanden april en mei 1994 kunnen niet worden uitbetaald door verzoeker, daar mevrouw CHIMENE op dat tijdstip in het ziekenhuis is opgenomen. Zij worden overeenkomstig de reglementering ter beschikking gehouden van de rechthebbende op het postkantoor. Hoewel dit niet tot zijn bevoegdheid behoort gaat verzoeker, volgens hem op verzoek van de rechthebbende, de assignaties afhalen op het kantoor en brengt hij ze zelf naar het ziekenhuis om ze door mevrouw CHIMENE te laten aftekenen. Hij behoudt het geld, volgens zijn verklaringen op vraag van de rechthebbende die het te gevaarlijk vindt dat geld op haar ziekenkamer te bewaren. Hij betaalt er haar huishuur mee, wat hij reeds geruime tijd voor haar rekening deed, en bewaart het overschot bij hem thuis.

Op 6 juni 1994 probeert hij bij de ASLK een rekening te openen op naam van mevrouw CHIMENE met hemzelf als lasthebber. Teneinde deze rekening te kunnen openen begeeft hij zich op 7 juni 1994 naar het ziekenhuis om de handtekening van mevrouw CHIMENE te krijgen. Hij wordt bij die gelegenheid aangesproken door het verplegend personeel dat hem vraagt zijn identiteitskaart te tonen. Verzoekers gedrag wordt verdacht bevonden en er wordt contact genomen met de postmeester die dan het voormelde onderzoek start.

Mevrouw CHIMENE is evenwel niet meer in staat te ondertekenen. Volgens de verklaring van 8 juni 1994 van een arts van het Bordetinstituut, dus de dag na de feiten, laat de gezondheidstoestand van mevrouw CHIMENE haar niet toe met volle kennis van zaken documenten te ondertekenen. Mevrouw CHIMENE overlijdt trouwens enkele dagen later.

De rekening kan bij gebrek aan handtekening van de rekeninghouder niet geopend worden. Ondertussen heeft verzoeker er evenwel reeds 22.835 frank op gestort.

Ene Mevrouw WYCKHUYSE, die krachtens een onderhandse akte van 11 april 1994 en een notariële akte van 1 juni 1994 algemeen gevolmachtigde is van mevrouw CHIMENE, wordt ervan in kennis gesteld dat verzoeker trachtte een rekening te openen op naam van mevrouw CHIMENE. Zij neemt langs een tussenpersoon contact met verzoeker en verzoekt hem het geld dat hij van mevrouw CHIMENE in zijn bezit heeft te storten op een BBL-rekening die op naam van mevrouw CHIMENE door haar als volmachthoudster is geopend.

Op 10 juni 1994 laat verzoeker dan een ASLK-cheque opmaken ten bedrage van 85.103 frank, zijnde het saldo van het bedrag dat hij nog van mevrouw CHIMENE in zijn bezit heeft, om dit bedrag over te schrijven op de genoemde BBL-rekening, hetgeen gebeurt op 13 juni 1994.

1.2. Ingevolge deze feiten wordt verzoeker op 14 juni 1994 uit de dienst verwijderd door zijn postontvanger. Op 17 juni 1994 wordt hij geschorst in het belang van de dienst door de bestuurder-directeur, die voorstelt zijn wedde te verminderen en hem zijn aanspraken op bevordering en verhoging in wedde te ontzeggen.

Verzoeker tekent beroep aan tegen deze maatregel.

1.3. Op 4 juli 1994 dient de Post tegen verzoeker klacht in bij het parket wegens het tijdelijk achterhouden van het geld van de drie voormelde assignaties.

1.4. Op 4 augustus 1994 legt de postmeester verzoeker de straf van de afzetting op. Zij verantwoordt deze sanctie als volgt :

"Om zeer zwaar het artikel 80 van het administratief statuut van de postambtenaren te hebben overtreden door :

Op 21/3/1994 valsheid in geschriften te hebben gepleegd door de assignatie van 29.125 F (...)

gericht aan mew. CHIMENE GEORGINA (...) zelf te hebben ondertekend.

Zich op 6/6/1994 te hebben aangeboden in het BORDET-INSTITUUT om er een aanvraag tot het openen van een A.S.L.K.bankrekening weliswaar op naam van mew. CHIMENE (zijn klant) maar met zichzelf als gevolmachtigde verplicht te hebben te ondertekenen. Door zo te handelen trachtte hij het feit te verdoezelen dat hij de twee assignaties van resp. maand april en mei wel door betrokkene liet tekenen (hij begaf zich om deze handtekening te bekomen naar het ziekenhuis) maar haar nooit het geld overhandigde.

Om geweigerd te hebben de sleutel van het appartement + de I.K. van mew. CHIMENE af te geven aan de persoon die in het bezit was van een algemene volmacht (...).

Om uiteindelijk een gewaarborgde cheque aan de A.S.L.K. te hebben laten opstellen voor de totale som (assignatie van de maanden maart, april en mei vermeerderd met drie kleine cheques uitgeschreven door een ban van een extralegaal pensioen en verminderd met de drie maanden huishuur) om aldus mij te laten geloven dat hij het geld niet achterhield";

1.5. Verzoeker tekent hiertegen beroep aan bij de Commissie van Beroep.

Verzoekers beroep tegen zowel de schorsingsmaatregel als tegen de straf van de afzetting wordt door de Commissie van Beroep behandeld op 12 oktober 1994.

Na verzoeker en diens raadsman te hebben gehoord adviseert de Commissie unaniem als sanctie de tuchtschorsing voor de volledige duur van de schorsing in het belang van de dienst op te leggen, gepaard gaande met de overplaatsing bij ordemaatregel. Zij motiveert haar standpunt als volgt :

"Gelet op het feit dat de valsheid in geschriften niet kan weerhouden worden aangezien het bedrieglijk inzicht nergens duidelijk kan bewezen worden;

Gelet ook op de onduidelijkheid in verband met de lastgeving aan Mevr. WECKHUYSE, zowel bij de authentieke akte verleend ter studie van de notaris op 1 juni 1994, als bij het opmaken van de onderhandse volmacht van 11 april 1994, daar waar Mevr. CHIMENE op die ogenblikken en dit sedert 29 maart 1994 verpleegd werd in het Bordet-instituut;

Gelet nochtans op het feit dat Postman VAN HOOLANDT op 21 maart de assignatie 'P' ondertekende met de naam van Mevr. CHIMENE en het geld bij zich hield en aldus voor DE POST de valse indruk

verwekte dat de betaling normaal en volgens de reglementering werd uitgevoerd daar waar deze reglementering in art. 8.744 §5/D zeer duidelijk voorziet hoe hij in deze specifieke situatie diende te handelen;

Gelet op het feit dat wat de andere twee betwiste assignaties 'P' betreft, deze wel regelmatig werden afgetekend door de bestemmeling, doch Pm. VAN HOOLANDT misbruik maakte van zijn functie om op slinkse wijze de assignaties aan het loket op te halen daar het Bordet-instituut niet op zijn ronde lag;

Aangezien hij ook en in strijd met de voorschriften terzake (U.D.V. Pm. art. 631), in de plaats trad van een klant om een rekening te openen bij de ASLK en dit bovendien op een ogenblik waarop deze klant Mevr. CHIMENE blijkens het dossier, niet meer over al haar geestelijke vermogens beschikte;

Aangezien hij op deze rekening 20.000 Fr. stortte en nog ± 60.000 fr. achterhield;

Gelet op het feit dat hij nadien op 10 juni 1994 het bedrag dat hij nog verschuldigd was per cheque betaalde aan de agentschaphouder van de ASLK.

Hierover door zijn onmiddellijke chef per form. 9 ondervraagd antwoordt hij letterlijk : 'Ik heb een postcheque gemaakt. Het is moeilijk te geloven maar ik wist niet meer waar ik dat geld gestopt had'".

1.6. Het directiecomité besluit op 28 november 1994 evenwel dat de schorsing in het belang van de dienst integraal moet worden behouden en dat de afzetting moet worden opgelegd.

1.7. Op 9 december 1994 beslist de bestuurder-directeur die belast is met het beheer van het personeel dan dat verzoeker zijn rechten op bevordering en op bevordering tot een hogere wedde niet kan doen gelden met ingang van 15 juni 1994, dat zijn activiteitswedde met ingang van 15 juni 1994 wordt verminderd en dat verzoeker wordt afgezet met ingang van 9 december 1994.

Hij motiveert zijn beslissing als volgt :

"Overwegende dat betrokkene zich op 6 juni 1994 heeft aangeboden in de instelling waar mevrouw CHIMENE verbleef, om haar te verplichten een aanvraag tot het openen van een ASLK-rekening op haar naam, maar met zichzelf als gevolmachtigde, te ondertekenen;

Overwegende dat betrokken geweigerd heeft de sleutels van het appartement en de identiteitskaart van mevrouw CHIMENE af te geven aan de persoon die in het bezit was van een algemene volmacht;

Overwegende dat uit het dossier blijkt dat de betrokken postman zelf de assignatie, betaald op 21 maart 1994 ondertekende en dus het deed voorkomen alsof de rechthebbende zelf ondertekende en de som in ontvangst nam;

Overwegende dat er hier dus wel sprake is van valsheid in geschrifte gepaard gaande met het achterhouden van het bedrag van de bedoelde assignatie;

Overwegende dat de postreglementering voorziet dat de postman in genendele mag optreden als gemandateerde van cliënten voor financiële bewerkingen, noch dat de postman zich mocht gelasten in een ander kantoor de aan het loket berustende assignaties te gaan ophalen om de uitbetaling ervan uit te voeren in de kliniek, en dat het vaststaat dat de betrokkene deze voorschriften naast zich neer heeft gelegd;

Overwegende dat het gevolg hiervan is geweest dat de betrokkene bedragen in zijn bezit heeft gehouden waartoe hij geen bevoegdheid noch opdracht had;

Overwegende dat de Post van zijn personeel volstreekte eerlijkheid verwacht en dat alles in het werk moet worden gesteld om het vertrouwen van de cliënt niet te schaden;

Overwegende dat het verweer van de verdediging de feiten niet kan ontkrachten;

Overwegende dat in dit geval de afzetting de meest gepaste straf is".

Die motivering is nagenoeg dezelfde als die van het directiecomité.

2. Over het voorwerp van het beroep.

2.1. Overwegende dat artikel 118, § 2, van het administratief statuut van de postambtenaren bepaalt dat indien het advies voor de commissie van beroep gunstig is voor de verzoeker, het gevolgd wordt door een beslissing genomen door het directiecomité of zijn afgevaardigde indien de betrokken ambtenaar een rang heeft beneden rang 15;

2.2. Overwegende dat in het administratief dossier met betrekking tot verzoekers afzetting twee beslissingen zijn terug te vinden, eensdeels, de

beslissing van het directiecomité van 28 november 1994, anderdeels, het besluit van de bestuurder-directeur van 9 december 1994; dat uit de brief die op 14 december 1994 door de verwerende partij aan verzoekers raadsman werd toegezonden, blijkt dat de uiteindelijke beslissing is getroffen door het directiecomité en dat het besluit van 9 december 1994 een formalisering is van eerstgenoemde beslissing; dat evenwel wordt vastgesteld dat het besluit van de bestuurder-directeur is opgesteld alsof hij het is die de beslissing tot afzetting heeft genomen en dat alleen dat besluit aan verzoeker werd betekend; dat bovendien alleen in dat besluit de datum is bepaald waarop de afzetting ingaat; dat het dan ook te begrijpen is dat verzoeker alleen het besluit van de bestuurder-directeur formeel als voorwerp van zijn beroep heeft aangewezen; dat met het oog op de duidelijkheid in het rechtsverkeer het voorwerp van het beroep eveneens moet worden geacht de beslissing van het directiecomité van 28 november 1994 te bevatten;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1. Overwegende dat verzoeker als derde middel onder meer de onjuistheid van de motieven van de bestreden beslissing aanvoert; dat hij uiteenzet dat in die beslissing ten onrechte wordt aangenomen dat hij door zelf een assignatie te ondertekenen, het doen voorkomende alsof het de rechthebbende zelf was die ondertekend had en door het geld in ontvangst te nemen, valsheid in geschrifte zou hebben gepleegd gepaard gaande met het achterhouden van het bedrag van de desbetreffende assignatie, en dat hij door in een ander kantoor assignaties te gaan ophalen om ze uit te betalen in de kliniek, nogmaals bedragen in zijn bezit zou hebben gehouden waartoe hij geen bevoegdheid noch opdracht had; dat hij wat het eerste verwijt betreft betoogt dat de werkelijkheid daarentegen was dat hij in aanwezigheid van de rechthebbende en omdat ze zelf niet

kon ondertekenen, voor haar heeft ondertekend en haar het geld heeft overhandigd, zodat het niet waar is dat hij het geld behouden zou hebben en er evenmin sprake was van valsheid in geschrifte, omdat hij niet de bedoeling had valsheid te plegen en schade te berokkenen, elementen welke noodzakelijk zijn opdat er sprake zou kunnen zijn van valsheid in geschrifte; dat wat het tweede verwijt betreft hij betoogt dat mevrouw CHIMÈNE zelf ondertekende en het geld ontving, waarna ze sommige bedragen aan hem overhandigde om betalingen te verrichten, wat hij gedaan heeft, inzonderheid het betalen van de huishuur; dat verzoeker ook betwist dat hij genoemde dame verplicht zou hebben een rekening bij de ASLK met hemzelf als gevolmachtigde te openen : hij heeft dat gedaan omdat hij het geld dat hij voor haar in bewaring had, na betaling van diverse kosten, niet langer bij zich wenste te houden; dat verzoeker erop wijst dat de Commissie van Beroep na pleidooi en neerleggen van conclusies gemeend heeft dat kon worden volstaan met een lichtere sanctie dan de afzetting;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij zoals in haar in de schorsingsprocedure ingediende nota antwoordt dat verzoeker met zijn middel het bestaan van de feiten wel betwist, doch dat deze voldoende zijn aangetoond :

- verzoeker heeft zelf toegegeven dat hij de eerste assignatie van 29.125 fr. zelf heeft getekend;
- het feit dat verzoeker op 10 juni 1994 een bedrag van +/- 80.000 fr. op de rekening van mevrouw CHIMENE heeft gestort duidt zonder twijfel aan dat hij het geld voor de assignaties van maart, april en mei 1994 voor een groot gedeelte heeft achtergehouden;
- personeelsleden van het Bordetinstituut hebben getuigd dat verzoeker bij mevrouw CHIMENE heeft aangedrongen om een rekening met hem als mandataris bij de ASLK te openen en de directeur van het Instituut heeft hieromtrent zelfs een onderzoek gevraagd;

- ook mevrouw WYCKHUYSE - als algemeen gevolmachtigde van mevrouw CHIMENE - heeft een onderzoek gevraagd omtrent verzoekers handelingen;

3.2.1. Overwegende dat verzoeker de feiten zoals de verwerende partij ze zoals hiervoren samengevat heeft op zichzelf niet betwist, dat hij wel betwist ze met bedrieglijk opzet te hebben gepleegd; dat, sterk geresumeerd, verzoekers betoog is dat hij dat alles heeft gedaan uitsluitend in het belang van mevrouw CHIMENE;

3.2.2. Overwegende dat de gegevens waarover de Raad van State beschikt weliswaar niet ondubbelzinnig aantonen dat verzoekers bemoeienissen ten opzichte van mevrouw CHIMENE helemaal belangeloos waren; dat uit die gegevens echter ook niet blijkt dat hij de bedoeling zou hebben gehad er een onrechtmatig onmiddellijk profijt uit te slaan of, sterker nog, bepaalde aan voornoemde dame toekomende gelden voor zich te houden; dat uit de verklaringen VAN CAUTER en WYCKHUYSE immers blijkt dat was geweten dat verzoeker reeds geruime tijd financiële verrichtingen deed voor mevrouw CHIMENE en dat volgens de verklaring van voornoemde WYCKHUYSE hij zelf spontaan het probleem van het geld ter sprake bracht; dat de bestreden beslissing nochtans betreffende het zelf ondertekenen van een postassignatie blijkt aan te nemen dat verzoeker met bedrieglijk opzet handelde, waar zij stelt "dat er hier dus sprake is van valsheid in geschrifte gepaard gaande met het achterhouden van het bedrag van de bedoelde assignatie", dit meer bepaald nadat de Commissie van Beroep had geargumenteed "dat de valsheid in geschrifte niet kan weerhouden worden aangezien het bedrieglijk inzicht nergens duidelijk kan bewezen worden";

3.2.3. Overwegende dat moet worden aangenomen dat ter zake zowel de Commissie van Beroep als het directiecomité en de bestuurder-directeur het begrip "vals-

heid in geschrifte" in zijn strafrechtelijke betekenis hebben gehanteerd; dat voor het bestaan daarvan een bedrieglijk opzet is vereist; dat de Commissie van Beroep aanneemt dat dit bedrieglijk opzet niet aanwezig was terwijl de bestreden beslissing het bestaan ervan blijkbaar wel aanneemt; dat er echter maar sprake kan zijn van bedrieglijk opzet wanneer de dader zichzelf of een ander een onrechtmatig voordeel of profijt wil verschaffen; dat zoals hiervoren reeds werd vastgesteld, de tuchtoverheid uit de gegevens van de zaak niet kon afleiden dat verzoeker met dergelijk opzet heeft gehandeld; dat zodoende moet worden besloten dat minstens een van de ten laste gelegde feiten niet juist is gekwalificeerd; dat het middel gesteund op onjuiste motivering in die mate gegrond is;

3.2.4. Overwegende dat aangezien een juiste kwalificatie van de ten laste gelegde feiten tot een andere sanctie of maatregel tegenover verzoeker kan leiden, waarmee hij mogelijk zal instemmen, het niet nodig is de andere middelen te onderzoeken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de beslissingen van het directiecomité van De Post van 28 november 1994 en van de bestuurder-directeur van de algemene directie van De Post van 9 december 1994, waarbij verzoeker wordt afgezet uit zijn ambt van eerst-aanwezend postman.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op acht november 1900 vijfennegentig,
door de IVe kamer, die was samengesteld uit :

de H.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
Mevr.	M.-R. BRACKE,	staatsraad,
de H.	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. BORRET.